

SLOVENE

Velja po pošti:

celo leto naprej . . . K 20.-
za pol leta 13.-
za četrt 8.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 29.-
za ostalo inozemstvo . . . 35.-

V upravnistvu:

za celo leto naprej . . . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nevrnjeni pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več kot trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Današnja številka obsega 8 strani.

Kaj pomeni sedanja vlada.

Marsikomu se je že čudno zdelo, zakaj se baron Bienenrth s svojo vlado noče umakniti kakor bi bil za vse večne čase na svoj sedež priljman. To vsak ve, da ga »odzgoraj« drži, vsak tudi ve, kaj ta fraza pomeni, ne ve pa vsak, zakaj so mero-dajni faktorji tako na Bienenrtha navezani ali pa on nanje.

Ni dolgo, so bili na Dunaju hudo demokraciji. Nov veter je potegnil skozi palače, najvišji krogi so bili celo bolj demokraciji kakor zastopniki ljudstva sami. Krona je od demokracije volivne reforme vse pričakovala, ker je uvidela, da so plemstvo, liberalizem, birokracija državni voz zavozili popolnoma v blato. L. 1905 so se najvišje glave očitno zvezale s socialno demokracijo, da poderejo klikovladje. Gospodskobornični govori ob pri-liki volivne reforme so se zdeli labodji spev razlaščenih gospodarjev, konec protiljudske politike. Ministrstvo Beckovo je bilo kakor začetek popolnoma nove dobe, vlada naj bi bila postala eksekutiva zbornice, v upravo je začel prihajati demokra-tiški duh.

Ko je pa začela zbornica resno delati, ko se je lotila ogromnega socialno - poli-tiškega dela splošnega zavarovanja, ko se je začelo razmišljati o zakonih zoper kar-tele in zoper izkoriščevalni sistem tru-stov, ko se je jelo gledati uradniški in vo-jajški samovolji na prste in ko se je pojavil prvici odločen odpor zoper mažarsko kli-kovlado, tedaj pa so na Dunaju zopet za-čeli stikati glave visoki finančniki, fevdal-no plemstvo, staroliberalci, najvišje urad-niške pleše in generaliteta. Začele so se intrige in konec konca je bil, da se je skle-nila velika zarota zoper ljudski parlament.

In potem je šlo kakor namazano. Kon-servativni listi, na čelu jim »Vaterland«, so začeli zoper parlament zabavljati, da ne dela in so se posluževali starega oro-žja visoke gospode: šuntali so volivce zoper poslance. Začela so se očitjanja, da poslanci le dižete požirajo, da jim ni za skupni blagor domovine, da so nasproti preljubemu cesarju, da jim nič ni za vele-mojo monarhije in da nimajo zmisla za ar-mado in druge take svetinje. Poslanci ubi-jajo parlament!, so hinavsko tožili tirolski ultradinasti, hofrati in finančni velebaroni. Uradniki vladajo, so kričali, ker so se ne-kateri češki uradniki predrznili z ljudstvom po ljudsko govoriti, zbornica in mini-strstvo si prilaščujeta pravice krone, so se ogorčevali, legislativa se vmešuje v

administrativo, so protestirali, socialna demokracija vlada in pripravila veliki dan ekspropriacije in rdeče grozovlade, so pretiravali.

Na ta način je padel Beck.

Prišel je Bienenrth, mož »nepristrano-sti«, mož »železne roke«, mož »upostavljene državne avtoritete«. In z njim je prišel Aerenthal, ki je začel velepolitiko, na Ogrskem pa so djali volivno reformo ad acta in Košut se je zopet široko vsedel. Zdaj se sicer s krono pričakajo pa se gre le za to, ali dobe več ali manj — na volivno reformo se živa duša več ne spomni. Z obnovljenim imperializmom je oživel tudi nemški centralizem — vse, kar so o tri-alizmu in federalizmu govorili, je bila gola pretveza. In nad vsem tem plava duh »zvestega zaveznika« iz Berolina.

Na ta način je Bienenrth nastal in za-raditega se vzdržuje.

In zato bi bilo le pozdraviti, če se tisti Nemci, ki jim je kaj na demokraciji, na parlamentarizmu in pravični narodni iz-ravnavi na tej podlagi, izpametujejo in s »Slovansko Enoto« pod obojestranskimi častnimi pogoji sklenejo mir, da se odvrne še hujši absolutizem, ki ga imajo gotovi krogi pripravljenega in komaj čakajo, da zapro vrata parlamenta. Pri tem pa mora-jo spoznati, da ne sme nihče zoper Slova-ne vladati, kdor hoče preprečiti protiljud-ski režim in komur je res kaj na rešitvi av-strijskega problema!

Če bodo vsi pošteti politiki to spozna-li, pa bodo tudi uvideli, da mora pasti Bie-nerth, ki je poseben obnoven absolutistiških reakcionarnih težej v Avstriji.

O položaju.

Ljubljana, 7. decembra 1909.

Državni zbor.

Včeraj je bilo veliko vodilnih politi-kov v državnem zboru kljub malim par-lamentarnim počitnicam. Nemci so imeli neobvezne dogovore, voditelji »Slovanske Unije« so konferirali s Stapinskijem. Po-poldne so se posvetovali voditelji »Slo-vanske Unije« s predsedstvom »Poljskega kola«. Nemci so naprosili Poljake, naj še nadalje posredujejo za skupno posveto-vanje Nemcev in Slovanov. Skupno posve-tovanje so sklicali Poljaki za danes. Gla-binski namerava staviti nove predloge, ki jih je že naznanil voditeljem »Slovanske Unije«.

Predsednik Pattai sklicuje za četrtek konferenco klubovih načelnikov.

Glabinski je konferiral z Bienenrthom. Informiral ga je o položaju opozicije in se dotaknil poročil o zvezi zunanega z no-

trajnim položajem. Bienenrth je izjavil, da vlada strogo izločuje zunanjo politiko gle-de na notranji položaj.

Praško deželno sodišče zahteva izro-čitev poslanca Vaclava Myslivca, ki je osumljen razžaljenja Veličanstva. V Mys-sičevi stranki je zato mala kriza, ker je strankin član tudi grof Jaroslav Thun, prestolonaslednikov sorodnik. Thun je iz-javil, da izstopi iz kluba, če tega ne stori Myslivec.

V Černovicah se je udeležil trgovin-ski minister Weiskirchner otvoritve nove palače trgovinske zbornice. Minister je že-lel, naj zbornica obrača pozornost gospo-darskim vprašanjem. Kazal je tudi na ve-liko važnost boja med angleško ljudsko in gosposko zbornico.

Na Ogrskem sodijo, da bo vlada sme-la odstopiti do srede decembra. Košut se je jezil na Avstrijo, češ, da sama ne more napraviti miru med narodi, Ogrski pa na-sprotuje. Če smo potrpežljivi nas pritiska-jo, če jim nasprotujemo, smo pa uporniki.

Justovci se bahajo, da so preprečili Košutov poizkus, da postane ministrski predsednik. Obetal je Košut večletni banč-ni provizorij, sredstvo za aneksijo Bosne in dreadnoughte. Batthyanyi in Hollo sta preprečila Košutov načrt.

V Galiciji se ustanovi za pospešitev industrije industrijska banka z osnovno glavnico 10.000.000 K. Vodila jo bo nižje-avstrijska ekomptna družba.

Akademični senat nemškega praške-ga vsenčilišča je o »Wahrmundu« izjavil, da je »Wahrmund« zelo škodoval ugledu in idealnim »koristim fakultete. Tako sodijo o »Wahrmundu« »svobodomiselni« profesor-ski tovariši.

Govor poslanca Grafenauerja

v državnem zboru, dne 25. novembra 1909.

(Konec.)

Nemški škandal na Brnci.

Kako huda so narodna nasprotstva postala — to povdarjam radi tega, ker sloni to nasprotstvo samo na napačnem šolskem sistemu in ravno zaradi tega sli-kam tukaj to poostrenje narodnih nasprot-tev — dokazuje tudi slučaj z Brnce. Brnški tamburaši so si s svojimi sredstvi po-stavili dom. Brnca leži vendar popolnoma v slovenskem ozemlju. Za 14. novembra je bila napovedana otvoritev društvene hiše. Nemško - radikalna stranka ki ji načelju-je v Beljaku dr. Angerer, je smatrala to

za kratenje nemških pravic. Nemško - na-cionalna, oziroma nemško - radikalna stranka je spoznala za primerno in dobro, narediti izlet, da varuje na Brnci nacional-no posest. Brnca je pa, kakor dobro zna-no, popolnoma slovenska občina z imenom Bekstani. V tej občini stanuje 3000 Slo-vencev in nekaj nad 200 Nemcev. Ti 200 Nemci pa niso nemške narodnosti temveč povečini iz stranke, ki sem jo poprej na kratko označil, takozvani nemškutarji. Ta stranka je res dosegla, da je prišlo na Brnco približno 200 ljudi različnega, pa gotovo ne lepega značaja, ki so vspricho komisarja okrajnega glavarstva in štirih orožnikov zahtevali, da se dom ne sme ot-voriti in se mora sneti slovensko trobojni-co. To so uporabili za nacionalno huj-skanje in tako v cvet so šla narodna na-sprotstva, da je rekel eden orožnik neke-mu našincu: »Menite - li, da smo v vašo obrambo tu?« Vprašam vas: koga pa naj brani orožnik, te ki so v hiši, ali te, ki ho-čejo udrjeti? Voditelji te bande na Brnci so bili večidel uradniki železniškega rav-nateljstva v Beljaku. Če bi si kak naš ro-jak dovolil le senco tega, bi bil takoj dis-cipliniran in prestavljen, dočim so ti ljud-je še tako predrzni, da stopijo pred komi-sarja in mu izjavijo, da mora zastava doli in se prireditev na noben način ne sme vr-šiti, sicer bo on za vse odgovoren. Ti go-spodje pridejo gotovo že v enem letu v ministrstvo, torej upamo, da se bo do te-daj izvršila sprememba vodilnih oseb. Ti gospodje znajo dobro; doživeli so mučeni-štvo; tudi tisti nasprotniki, ki nam koroškim Slovincem smrti ne pridigujejo sa-mo, ampak tudi želijo, to so gospodje učitelji, ki so bili vodje tiste družali. Ne mo-rem se drugače izraziti, ker za tako vrsto ljudi ne najdem drugega izraza.

C. kr. učiteljske.

Da ljudsko šolstvo na Koroškem ne napreduje, tega ni najmanj krivo učite-ljišče. Pri letošnjem sprejemnem izpitu v septembru se je na učiteljsku v Celovcu prijavilo 87 kandidatov, od katerih je bilo sprejetih 48 Nemcev in 6 Slovencev, reci in piši šest, iz četrtega letnika so izšli sa-mo štirje Slovinci, ki so bili vsi nastavljeni v nemškem delu Koroške. (Čujte! — Klic: Je to nesreča?) Za vas to ni nesreča, pač pa je krivica, ki jo kot tako občutimo mi. Zato je bilo premeščenih iz nemškega dela dežele — nočem prekoračiti števila — 10—12 učiteljev in učiteljic, ki so vsi iz nemškega dela dežele, v slovenski del dežele. Štiri slovenskih učiteljev ni moglo dobiti kruha v slovenskem delu dežele, za učne moči iz nemških pokrajin, ki jezika nikakor niso zmožne, je bilo pa v sloven-skem delu dežele dovolj prostora. Meni se

LISTEK.

Vstaja Škender-Begova.

Angleško spisal Benjamin Disraeli, Earl of Beaconsfield. — Prevel I. M. (Konec.)

»Mladi človek,« je rekel plemeniti oče, »ako bi izviralo to tvoje vedenje iz kesanja in ne iz sramote, bi bilo moredi bolje. Mnogokrat sem te svaril pred usode-polnimi posledicami neukročene strasti. Več kakor enkrat sem ti prerokoval, da pride ura, ko te pripravi tvoje življenje v zaničevanje in sramoto. Ta ura je sedaj prišla in tako daleč je sedaj prišel knez iz Aten. Sedaj stojiš pred nami, ki si nas v srce razžalil in ki bi nas moral ljubiti in čuvati. Tukaj je prijatelj, ki je tvegaj svoje življenje in premoženje za tvoje življenje in tvojo srečo. Ti si ga pa zlorabil za slugo, za posredovalca svoji pohotnosti in ga po-tem zapustil v največji sili. Ta deklica je bila tovarišica v tvojih mladih letih in je imela pravico do največje prijaznosti. Ti pa si ravnal z njo neskočno hujše kakor turški ropar. In tvoj oče je bil moj naj-dražji prijatelj. Skušal sem poplačati nje-govo prijateljstvo s tem, da sem nadome-ščal njegovemu osirotelemu otroku nje-

govo mesto. Kako sem izpolnoval to dolž-nost, mi ne pristaja soditi; kako pa si ti izpolnoval svojo, more najbolje dokazati moja hčerka, tvoja bivša vjetnica.«

»O, prizanesite mi, odpustite mi!« vzdihne atenski knez, se obrne in pade na kolena. »Najbolj nesrečen človek sem. Vsaka vaša beseda je puščica v moje srce. Pravična usoda je prekrizala vse moje naklepe, in jaz sem za to hvaležen. Ne morem si misliti ali celo upati, da mi more ta gospica v resnici odpustiti; in vendar je odpuščanje nebeški dar. Morebiti jo omeleča spomin na prejšnje čase. Kar se vas tiče gospod — toda jaz nočem govo-riti, ne morem. Plemeniti Škender, ti go-vori . . . Bodi srečen! Jaz nočem oskru-niti s svojimi obljubami tvojih nad. In vendar rečem: Z Bogom!«

Atenski knez se je popolnoma potrt obrnil in odšel za njim.

»Nicej,« je rekel Škender, toda knez je že stopil v gozd in se ni ozrl.

»Dragi Nicej,« je rekel Škender vno-vič; knez se je obotavljal.

»Ne ločiva se tako,« je rekel Škender. »Iduna je zelo nesrečna. Naročila mi je, da ti povem, da je vse pozabljeno.«

»Bog jo živi in Bog poživi tudi tebe!« je odvrnil Nicej. »Prosim te, pusti me, da odidem.«

»Ne, dragi Nicej. Ali nisva prijatelja?«

»Najboljša in najzvestejša, Škender. Predno jutri napoči dan, pridem k tebi v tabor in se snidem s teboj v tvojem šotoru. Za sedaj bi pa bil rad sam.«

»Dragi Nicej, še eno besedo. Omenil si nekaj, o čemur bi želel, da bi tega ne bil storil, in prerokoval si nekaj, kar se nikdar ne more zgoditi. Jaz nisem rojen za toliko srečo. Epir je moja nevesta, dragi Nicej. In kakor gotovo je živ Bog v nebesih, prijatelj, najlovesnejše ti prisegam, v tej stvari mi ni bilo za drugega kakor za tvojo čast.«

»Vem, moj dragi prijatelj, vem,« je odvrnil Nicej. »Predobro občutim tvojo vrednost, ki je občudovanja vredna. No-bene besede več, nobene besede več. Ona je dostojna žena za junaka, in ti si junak!«

XX.

Po boju pri mostu je hitel Škender naravnost proti Kroji. Mej potoma je ved-no povpraševal po Niceju in Iduni, vendar brez uspeha, in radi nepovoljnih odgo-vorov, ki jih je dobil, se je tolažil z mislijo, da sta šla po drugi poti, in bil je prepričan, da morata biti sedaj popolnoma na var-nem. Sel iz Kroje, ki je donesel Hunijadu sporočilo o begu njegove hčere, ga je pro-sil tudi pomoči proti pretečenemu navalu Turkov v Epir, in Hunijaš se je iz osebne hvaležnosti, kakor tudi vsled javne dolž-

nosti osebno odzval pozivu na čelu dvaj-set tisoč konjenikov s sulicami.

Hunijaš in Škender sta se natihem veselila, da bosta mogla pomiriti drug dru-gega glede Idune. Epirski vojvoda se je veselil, misleč, da sta se njegova bivša spremljevalca napotila naravnost proti Transsilvaniji; ogrski poveljnik pa se je udajal radostnemu upanju, da bo prva oseba, ki jo objame v Kroji, njegov toliko časa izgubljeni otrok. Ko sta se pa sešla in nobeden izmed njiju ni mogel dati dru-gemu nikakoršnega pojasnila v tej zadevi, se ju je pokorila velika žalost. Vendar so jima dali dogodki malo priložnosti in časa vdajati se žalosti in skrbi. Ravno istega dne, ko je Hunijaš s svojimi konjeniki do-spel v Krojo, je prekoračila gore turška vojska pod poveljstvom princa Mohameda in se utaborila na rodovitni ravnini pri Kalisti.

Ker je stal Škender vsled pomoči Hu-nijada in sosednih knezov ter vsled rodo-ljubne požrtvovalnosti svojih rojakov v trenutku na čelu vojske, kakoršne turški princ ni mogel pričakovati, je sklenil, da nemudoma odrine proti Turkom, jih na-pade in v redni bitki odloči usodo Grške.

V noči pred prihodom Idune k slovi-temu studencu je nastopila krščanska voj-ska svoje prostore nekoliko milj daleč od Turkov. Turki so hoteli odlašati boj do mlaja, ki je imel biti ravno v naslednji

je sporočilo, da so bile predvsem hčerke uradnikov in učiteljev, ki so jih hoteli preskrbeti s kruhom, in za oskrbo teh nemških otrok so si izvolili slovenski del dežele. Vzrok in namen te politike je popolnoma jasen, le priznati ju nečemo. Sporočili so nam, da so bili štirje slovenski učitelji poslani v nemške kraje zato, da bi se izpopolnili v nemščini, in ko sem vprašal, zakaj je to treba, sem dobil odgovor: Učitelji se morajo od učencev učiti nemški. To je prekleščeno slabo spricevalo za učiteljske, če morajo pošiljati učiteljske, ko so dobivali pouk čela štiri leta samo v nemščini, še le v nemške kraje, da bi se od otrok naučili nemški. (Medklci.) To so prave smešne reči. Če se potem pritožujemo Slovenci, potem vedno nihče nobenemu nima kaj zapovedovati. Vsi so brez krivde in brez vsake oblasti. Deželni predsednik ne sme zapovedovati deželnemu šolskemu svetu in deželni šolski svet ne deželnemu predsedniku. Deželni odbor nima komu kaj zapovedovati, da se stvar zdi kakor anekdota v nemškem državnem zboru. Mi vemo prav dobro, zakaj je tako, in bomo, če se visoka vlada, če sploh zasluži to ime, ne domisli kaj boljšega, z vsem pritiskom pripomogli da bo razumela koroške razmere. V Globasnico, da osvetlim učiteljske bolj natančno, — to je seveda čisto slovenska občina — je sedanjí deželni šolski nadzornik premestil učitelja, ki slovenščine prav nič ni bil več. Mesto deželnega šolskega nadzornika je bilo nanovo zasedeno. No, Slovenci nismo takšni, da bi nastopivšemu uradniku podtikali takoj zlo voljo. Vsak nastopivši uradnik se pri najboljši volji lahko moti. Zato je prosila deputacija za spremembo učitelja. To se je tudi zgodilo. Nadzornik je poslal tja drugega, ki je imel v svojem spricevalu iz slovenščine red »povoljno«, na čemur bi se torej ne dalo izpodtikati. Ko pa je prišel učitelj, je krajnemu šolskemu načelniku javil, da ne razume nič besedice slovenski in ni v stanu poučevati otroke slovenski in da bo otrokom v prostem času prepovedal govoriti med sabo slovenski. To je bil drugi učitelj, ki je imel v spricevalu v slovenščini »povoljno«. Gospod tovariš Steinwender, tako izgledajo torej stvari pri našem učiteljsku. Potem pa še pridejo gospodje in pravijo: Da, Slovenci na Koroškem se nimajo nad nečem pritoževati, saj jim gre prav dobro. Da, za poginuti res ne potrebujemo nobenega pomočnika. (Veselost.) Sicer nam ne preti ničesar drugega. Če se sistem ne predrugači, smo obsojeni na smrt. Če bomo res umrli, to je drugo vprašanje. Potem pride ministrski predsednik in sporoči tukaj, da se proti Slovincem še nikdar ni vladalo in da v ministrtvu, kolikor je njemu znano, ni nobenih pritožb o slabem ravnanju s Slovenci na Koroškem. roka umiva drugo in obe obraz. To vemo tudi mi dobro in čudno je brati in slišati, zakaj se še vlada vprašuje, zakaj da so njej nasproti danes Slovani v opoziciji. Kdor more to še vprašati, ta si da sam najslabše spricevalo. Vladajte pravično, odpravite krivico, ki so jo morali dosedaj Slovani, oziroma slovanske manjšine trpeti, potem bomo mogli tako govoriti, kakor je rekel neki drug govornik krščansko socialne stranke, potem bomo za vsprejemljiv mir. Danes je mir za nas nevsprejemljiv, ker se nam ničesar ne nudi, in mi nismo osli, ki bodo povedali, kaj hočemo. S tem sklenem. (Priznanje in ploskanje. — Govorniku čestitajo.)

!! Koleknjite vsako pismo z obmejnim kolkom!!

Slovenski Štajer in Nemci.

Te dni sem bral v »Nene Presse« da je Nemcem na južnem Štajerskem krivo in da se v jezikoslovnem pogledu premalo na nemštvo gleda. Da to »krivico« malo razjasnim priobčim Vam moje doživljaje na slovenskem Štajerju.

Med najlepše kraje na Štajerskem šteje gornja Dravinska dolina; najlepša je pa tam, kjer prestanejo vinske gorice ter počne Pohorsko gorovje.

Ali vže v samem paradižu tičala je kača — tako je tudi v tem kraju. Tam, kjer v tej dolini okrajna cesta prestane, tam ima svoj sedež gospod Josef Presker. Ta mož je oštr, branjevec, žagar in žganjar — iz svojega kota pa bliska in grmi, vedri in oblači po celem konjiškem okraju. K njemu romajo vsi Nemci in nemškutarji gornje Dravinske doline — uradniki trepetajo pred njim. V katerem berolinskem predmestju je njegova zibel stala ne vem — slišimo pa od vseh strani, da od njegove rodbine nihče nemški ni črhnil ne zna. On sam je tudi še le nemški natolcevatí začel s prvim »Küss' die Hand!« in na ta način je spoznal svoje nemško nacionalno srce. Od takrat zatajuje svojo narodnost, svojo kri. Njemu je vsaka slovenska beseda odurna, vsak zaveden Slovenec sovražnik, kateremu treba kolikor mogoče škoditi.

Ne sluteč, da ima v tem lepem kraju takih nevarnosti, pridem letos prav v sosesko tega zagrizenega »Alldentscha« na letovišče. Ker se mi je kraj in ljudstvo dopadlo, pričel sem tudi pogajanje za neko malo posestvo. Naš gospod Presker prijavi to precej nemškutarskemu »Kriegsratu« v Konjicah. »Auf keinen Fall!« je odlok in »Vereckeln!« je sklep. To tudi naš Prusjak takoj izvrši. Pred nekaj tedni zapazili so posli tega nemškutarja, da je nekje v Pohorju nek fant ribe lovil. Ha! to mora tega Slovence sin biti. Tožba. Ne direktna, ker bi potem sam moral stroške plačati. Vele je žandarjem, da to ovadbo napravijo. Sodniška razprava je izkazala, da ni nikakršnega sledu o kaki krivdi, ali »Vereckeln!« je tu. Nemškutarja ne stane nič — Slovincu napravi pa jezo in stroške.

Kako je bilo pa na sodnji?

Vže 1. julija 1569 — torej vže pred 340 leti pritoževali so se v tem kraju Slovenci (Stegenšek II., str. 242) na sodnijo. Tudi takrat so bili tuji (Italijani, katere je kardinal Alfini postavil) sodniki. Že takrat so Slovenci tožili, da se jih za slučaj tožbe po nepotrebnem večkrat k sodnji kliče. Kaj takega je menda tudi še sedaj v konjiški sodnji v navadi. K gori omenjeni razpravi se je tudi opustilo pozvati obe priči, poklicali so samo eno, in v drugi obe. Če je to namenoma bilo — bilo je le iz nemških vzrokov: napraviti Slovincem več stroškov; če je pa pomotoma, je to le znamenje, da imajo sodniški uradniki premalo časa — morajo se namreč baviti s pomembnejšim. V večkratno obravnavo imajo pa ne le stranke, ampak tudi erar znatne stroške.

Doležal je en sodnik, Roztok pa drugi, tretji ima nemško ime, pa mislim, da bi se moral tudi prvi zvati Dohlenschall, drugi pa Rosenstock. Dohlenschall in Rosenstock znata slovenski: miza = Tisch, riba = Fisch, kaša = Prein. Kadar pa priče kaj pripovedujejo, jih pa zelo slabo razumeta. Advokat mora vsaki čas vmes poseči, tako, da pravzaprav advokat razpravo vodi. To je pa advokatu kakor tudi sodniku tako navadno, da se tega še ne za-

vedajo. Pričakujem seveda tudi, da se to dementira.

Kaj pa, če advokat pri razpravi ni? Ali pa če je tudi ta kurzovec,

Prej si nisem mogel raztolmačiti mogočnost, da so pred par leti v Mariboru slovenske stariše obsodili ne le radi kanibalstva, ampak tudi da sta svojo lastno hčer zaklala, skuhala in pa pojedla. Sedaj pa, ko sem eni sami sodni obravnavi prisostvoval, vem da je to prav lahko mogoče. Vem da neče rad nobeden sodnik koga radi kanibalstva krivo obsoditi — ali ker nikdar, če ni zato primoran, nobene slovenske besede ne črhne — še črhnil ne sme (ker bi ga nemškutarski Lokalaus-schuss tožil) — ni mogoče, da bi bil slovenskega dovolj zmoežen in potem je tudi pravica hudo prikrajšana.

Gorje narodu na katerem tujčeva roka leži!

Kakšni so pa tile nemškutarji kot Avstrijci?

Na cesarski dan, 18. avgusta bil sem pri sveti maši. Na farni cerkvi, na farovžu, na šoli vihra cesarska zastava — tudi na oštariji in na pekarni — zadnji dve pa narobe. Vprašam znanca: Čemu li? Odgovor: To so Deutschnationalci; tudi na gradiču so zastave narobe. Alldentschi hočejo s tem reči, da je Avstrija narobe in da bi se pravzaprav morala imenovati »Deutschland Nr. 2«.

V cerkvi pojejo navadno ta dan šolski otroci cesarsko pesem — tukaj pa ne. Zopet vprašam: zakaj? Odgovor: Predsednik šolskega odbora je nemškutar, pa mu cesarska pesem ne diši. In zavoljo takih ljudi tlači vlada k tlom Slovane in za take ljudi morajo naši avstrijski uradniki agitirati. Ali se ne reče to delati pour le roi de Pruse?

Avstrija, ti si prečudna dežela.

Po svetu.

Moderen otroški časopis. Iz Pariza se poroča: Časopis za mlade zrakoplovce, ki spuščajo v tuilskih vrtovih in na Bois du Boulogne papirnate zrnaje v zrak, je začel izdajati nek mlad fant, Georges Rouard. List ima naslov »L'Echo du Cerf-Volant«. List ima že več kot 200 naročnikov, med njimi tudi odrasle ljudi in »kollege« višje aviatike, kot zatrjuje mladi ravnatelj s ponosom. Zrakoplovec Delagrang je poslal podjetnemu dečku celo pismo, v katerem mu želi veliko sreče. Torej ne manjka otroškemu časopisu tudi spretne reklame.

Revolucija v Nicaragui. Poroča se iz Filadelfije, da je vojna med Nicaragui in Združenimi severoameriškim državami postala neizogibna.

Grozne številke! Število samomorilcev v Nemčiji je narastlo od ustanovitve nemške države, torej komaj v štirih desetletjih, na 380.000 ljudi. Gotovo grozno število! In vedno se množe samomorili. Leta 1905. jih je bilo 12.810, leta 1907. 12.777 in lansko leto 13.000. Največ samomorov se zgodi v mestih, zlasti v velikih.

Samomur berača pred palačo lastnega sina. V Lodzu na Ruskem se je zgodila pred nekaj dnevi drama, o kakršni se ne čuje vsak dan. Milijonar Kahan je eden najbogatejših trgovcev in tovarnarjev v Lodzu. Imel pa je očeta, ki je živel v največji revščini in je bil poulični kramar. Sin, ki je postal milijonar vsled srečnih špekulacij in bogato ženitvijo, ni pustil revnega očeta v svojo hišo, tudi ga ni hotel niti najmanje podpirati. S prihodom zime pa je začel stari Kahan bolehati, tako da ni mogel več kupčevati po ulicah. V stiski je poizkusil še enkrat omehčati trdo-

srčnost bogatega sina. Kljub bolezní je šel v sinovo palačo z upanjem, da se ga bo sin vendarle usmilil. Potrkal je na hišna vrata in prosil za najmanjši dar. Sin je poslal vprašati slugo, kaj hoče starec. Kmalu je dobil starec odgovor, da nima ničesar pričakovati. Obupani starec je nato izpil iz steklenice karbolovo kislino in je v malo trenutkih umrl na pragu sinove palače. Ljudstvo, katerega se je veliko zbralo na licu mesta, je hotelo udreti v hišo. Morali so priti vojakí, da so varovali milijonarjevo hišo.

Odvetnik se je obesil v zaporu. Iz Hamburga se poroča, da se je 70 let stari odvetnik dr. Teodor Behn, ki je bil obtožen poneverjenja neke dedščine, obesil v zaporu. Že prej, ko so ga aretovali, se je hotel zastrupiti, a je preprečil nek uradnik njegovo namero. Behnova 32 let stara žena nastopa sedaj v Švici kot operna pevka.

Tehnični muzej v Pragi so otvorili 2. t. m. na Hradčanih, v palači kneza Ivana Schwarzenberga. Otvoritvi so prisostvovali civilne in vojaške oblasti, mnogo zastopnikov plemstva in raznih organizacij.

Japonski vohun zaprt v Rusiji. Ruski listi poročajo, da so aretovali po naročilu guvernerja Amurjeve province nekega japonskega topničarskega častnika, ki je bil preoblečen v ribiča. Našli so pri njemu kartografske slike Kamčatke in risbe morskega obrežja. O aretaciji se je poročalo tudi v Tokio ter je guverner v imenu ruske vlade protestiral proti takim prestopkom japonskih vojaških oseb.

Srbske kaznilnice. Iz Beograda se poroča, da je justično ministrtvo poverilo poseben odbor, da proučuje, kje in kako bi se sezidale nove kaznilnice. Zemljišča naj bi bila po možnosti državna, kjer pa to ni mogoče, jih bo kupila država.

Quo vadis? — opera. Iz Pariza se poroča: Operno gledališče Théâtre lyrique de la gaite pod vodstvom bratov Isola je priredilo noviteto »Quo vadis?«, za katero je spisal besedilo Henry Kain in jo uglasbil Jean Nougues. Uspeh je bil popoln. Kain je sestavil libreto oper iz znanega Sienkiewiczzevega romana. Godba nove opere je zelo efektna.

Ukradene dragocenosti. Na Dunaju je nek človek preteklo soboto ukradel zlatarju Siegfriedu Sidonu dragocenosti za 80.000 kron. Najel si je nad trgovino stanovanje, prevrtil strop in ponoči zlezal v trgovino.

Zobotrebec za 13.920 kron. Pri neki razprodaji v Londonu se je plačala izvanredno velika vsota 580 funtov, to je 13.920 kron, za nek zobotrebec. To vsoto nam pojasni velika starost zobotrebca. Prvotno je bil last angleškega kralja Karola I.; potem je tudi znano, da ga je kralj podaril 30. januarja 1649. stotniku Tennisonu, ki je kralja stražil, ko je bil zaprt v taverski ječi.

Samomur italijanskega glasbenega kritika. V Milanu se je ustrelil Silvio Tanzi. Prej je bil še pri nekem koncertu, šel v uredništvo »Secolo«, spisal kritiko o tem koncertu, šel v park in se ustrelil. Bil je takoj mrtev. Tanzi je bila znana oseba na polju glasbene kritike v Italiji.

»Slovenski Jug.« V kratkem zopet izide v Beogradu list s tem imenom. »Slovenski Jug«, ki bo sedaj tednik, je svoje dni že izhajal, a se je ob času aneksije Bosne in Hercegovine nehal tiskati.

Rupajte le vžigalice: »O koristi obmejnim Slovincem!«

noči. In zgodilo se je, da se je omenjenega večera Škender spomnil obljube, ki jo je dal turškemu pricu v serajskem vrtu v Adrianoplu, in ker je poznal praznovrni značaj Mohameda in je bil prepričan, da gotovo pride na določeni kraj, zato je sklenil tudi on iti k studencu pri Kalisti.

Predno je napočilo jutro, se je krščanska vojska že razpostavila v bojni red. Škender je poveljeval sredini, Hunijad desnemu krilu. Levo krilo so vsled nujne prošnje prepustili atenskemu knezu. Megla, ki je pokrivala ravnino, je omogočila Niceju, da je skoraj neopaženo napadel desno turško krilo. Z nepremagljivo silo je navalil na moslemske vrste in jih pripravil v velik nered. Mohamed je prihital z novimi četami na pomoč. Velikanska množica janičarjev je z glasnim klicanjem Alaha in preroka udrila proti krščanskemu središču. Hunijad je nameraval napasti od strani, pa je bil sam napaden od turške konjenice. Vnel se je splošen boj, ki je divjal z veliko silo. Škender je namestil v svoji sredini novo, mogočno baterijo topov, katere mu je podaril papež in ki so ravno dospeli iz Benetk. Ti topovi so strašno podirali turške vrste. Škender pa jih je sam s svojimi nepremagljivimi scimetarji kar kosil. Klanje je bilo strašno! Vpitje je bilo tako glasno, da se je slišalo iz vsakega kotla. Toda med vsemi krščanskimi vitezi se ni nobeden tako odlikoval kakor atenski knez. Z brezobzirnim obupom je

planil na bojišče in videlo se je, kako se vse umika pred njegovim groznim navalom. Njegov vzgled je navdajal njegove vojske s takim navdušenjem, da se njemu nasproti stoječi del turške vojske ni mogel dolgo ustavljati strašnemu pogumu in srčnosti kristjanov, četudi je navduševal Turke sam princ Mohamed. Nicej je potem hitel na čelu izbranih čet Škendru na pomoč, planil na janičarje od zadaj ter jih popolnoma obkolil. Hunijad je naenkrat vnovič napadel levo turško krilo. Ker se Moslemi niso nadejali toliko moči in odločnosti in poguma svojih nasprotnikov, se jih je polastil strah. V nekoliko minutah se je nastal divji nered in njihovi poveljniki so si zaman prizadevali, da bi jih zopet zbrali. S krvavim scimetarjem v roki je pozival in navduševal Škender svoje vojske, da si zagotovijo popolno zmago križa in svobodo Epira.

Turki so padali kot snopje. Ko je Mohamed spoznal, da je vse izgubljeno, je zbežal v spremstvu nekoliko vojakov in evnuhov proti goram in prepustil svojo razpršeno vojsko skrbi svojih paš. Povsodi je bilo videti begunce in njihove zasledovalce. Nekaj jih je bežalo tudi proti morju, kjer je bilo usidrano turško brodovje. Ravnina je bila posuta z mrtvimi trupli, orožjem, šotori in prapori. In med kristjani, ki so padli v boju, se je nahajalo tudi truplo atenskega kneza.

XXI.

Ko je ležalo mrtvo truplo nesrečnega ljubimca Hunijadove hčere še na bojnem polju, je vsprejemal njegov bolj srečni prijatelj sredi prizorišča svoje zmage čestitke svoje osvobojene domovine. Poraz Turkov je bil popoln in je v zvezi s njihovim porazom v Bulgariji obvaroval pred novimi napadi krščanstvo. Škender je sredi svojih kneževskih zaveznikov in epirskih glavarjev, zmagoslavnih praporjev krščanstva in vpljenjenih bojnih znakov moslemskih prejel od Hunijada roko njegove lepe hčere.

»Po zaslugi teh hrabrih vojakov,« je odvrnil junak, »morem sedaj podati tvoji hčeri varno, častno in krščansko domaćijo.«

»Ti si, veliki gospod, ki mu Epir dolguje svojo varnost in svobodo,« je rekel poveljnik, ko je nagovoril Škendra, »svojo narodno neodvisnost in svojo sveto vero. Vse, kar nam sedaj preostaja storiti, je, da si vse to ohranimo in zagotovimo. In da obdržimo vse te stvari, trajno in vspešno, ne vem boljšega, kakor da te prošim da vsprejmeš krono svojih podanikov. In zato zakličem: Bog poživi Škendra, epirskega kralja!«

In vse ljudstvo je vpilo in klicalo: »Bog poživi kralja! Bog živi Škendra, epirskega kralja!«

Boltatu Pepe.

Unkat sm brau u »Slu-vence« neki ud eneh železnc in pa ud gespuda žepana Hri-barja, de jh na ush konch in krajev spe-lava, tku de mu u že hmal ajzenponariu

začel zmankvat in de se je zatu tud štajnkoln zadne čase tku hedu pudražu.

Mene, ke rad rajšam pu svete, me železnce hedu antreseraja in prou veseu sm biu te nuvice, ke sm s mislu: zdej ja uš pa lohka spet na kašna druga plat pu ta nou gespud Hribarju železnc ubrau in spet kej nouga vidu.

De u te reč kej bi natančnaga puzvem, sm ja mahnu naraunast h gespud žepanu desn rok, gespude ubčinskmu svenike in deželnmu poslance Bolčum Pepet kar na dum. Seveda Bolčuga gespuda nism dum narajmu; puvedal sam pa gespa, de sa gespud nuč in dan pr zicngah, zdej tle, zdej tle in de jh malkerkat morja gledat iz ubličja u ubličje.

sedem. Skoró gotovo bodeta izvoljena Toni in Kušar.

Ij Ljubljanski občinski svet ima sejo danes ob 5. uri popoldne. Dr. Oražen se bo udeležil današnje seje. Kaj ako bi ta dični starosta zveze sokolskih društev predlagal, naj magistrat ne sprejema nemških rekurzov, ker se v Celovcu in Celju branijo slovenskih rekurzov.

Ij Veliko pomoto je zagrešil včeraj »Slovenski Narod«, ko piše, da nameravajo podreti stari lantovž na Turjaškem trgu, kjer je zboroval prvi deželni zbor in kjer je bila okoli 100 let deželna vlada. Mi vemo še za druge spomine, ki so zvezani s tem starim poslopjem, zato se ne čudimo, če hudomušni dr. Tavčar napram javnosti stavi v ospredje res uvaževanja vredno dejstvo, da se poslopje, v katerem smo kranjski Slovenci imeli sto let deželno vlado, ne sme podreti. »Narodova« pomota pa tiči v tem, da je občinski svet že pritrdil županovemu načrtu, podreti stari magistrat, deželni zbor pa še ni sklepal o usodi starega lantovža. V prihodnji številki bo »Slovenec« priobčil temeljit spis dr. J. Mantuanija: »O modernih načelih ohraniti zgodovinske spomenike«, na kar tu posebno opozarjamo vse prizadete kroge, posebno pa »Slovenski Narod«, župana Hribarja ter podžupana dr. Tavčarja.

Ij Kršč. ženska zveza. Prihodnji petek ob 3. popoldne predava v krščanski ženski zvezi gospod Slavko Ravnihar. Začetek točno ob 3. uri.

Ij Shoda v I. delavskem konsumnem društvu jutri zvečer ob pol 8. uri ne bo. Kdaj bo shod, bode pravočasno naznanjeno.

Ij Cerkevne vesti. V stolnici je jutri dan čiščenja Najsvetejšega, pri frančiškanih ob 9. uri nova maša č. P. Engelhart Avbeljina, ob 3. popoldne sklop misijona.

Ij Samoumor. Vojaški pek Karol Altmier, o katerem smo včeraj poročali, da je skočil v Ljubljano, ni utonil, marveč je prišel sedaj zopet zdrav nazaj k svojemu oddelku.

Ij Kaj ljudem vse prav pride. V noči od sobote na nedeljo je nekdo raz mojega prtiličnega okna na Miklošičevi cesti št. 36 snel toplomer, vreden 4 krone. Ropot na šipi je bil pri snetju tako močan, da me je vzbudil. Pogledala nisem, kaj bi bilo, v mislih, da mi kak hudomušnež ne nagaša s trkanjem. Zjutraj sem potem takoj opazila, da je toplomer izginil. Meni seveda ni toliko za provzročeno škodo in bi tega tudi ne objavila. Stori pa to iz tega namena, da bi se moglo s to notico vendar opozorilo policijo tudi na našo ulico. Nikdar se namreč na Miklošičevo cesto ne izgubi nobeden redar, niti po dnevi, kaj šele po noči.

Ij Nepošten gonjač. Leta 1893. v Goranji Stranici pri Karlovcu rojeni Tomaž Čalovič je bil za gonjača pri živinskem trgovcu Nikolaju Dolinarju. Ko sta nekoč pogrešila v Šiški tri kravice (buše), je Dolinar naročil Čaloviču, da naj jih poišče, sam pa je živino gnil v Kranj, kamor je pozneje dospel tudi Čalovič, a brez izgubljenih kravic. Dognalo se je, da je Čalovič eno kravico našel in prodal nekemu mesarju v Šiški. Čaloviča je policija aretovala in izročila deželnemu sodišču.

Ij Vthotapec. Predvčerašnjim ponoči se je vthotapil v hlev na Marije Terezije cesti št. 14 nek dosedaj še neznan individij ter spečemu hlapiču Cirilu Gerjolu ukradel iz obleke do 56 kron denarja.

Ij Nesreča. Ko je včeraj pri skladišču na južnem kolodvoru oženjeni delavec Ivan Slezič skladal sode, ga je pri tem eden pritisnil na levo nogo ter ga k sreči le lahko telesno poškodoval. Prepeljali so ga na njegov dom in je upanje, da kmalu okreva.

Ij Čegav je čoln? Dne 1. t. m. je priplaval v Savo 5 m dolg, že obrabljen čoln s črkama I. P. Lastnik ga dobi nazaj pri posestniku Francu Klandru v Dolskem št. 13.

SRBI PROTI ČRNI GORI.

V Belgradu so se vršile velike demonstracije zaradi smrtnih obsodb v črnogorskem zarotniškem procesu.

Telefonska in brzojavna poročila.

VOLIVNO GIBANJE NA GORIŠKEM.

Gorica, 7. decembra. Včeraj so proglasili kraški zaupniki S. L. S. za kandidata za državnozbornsko namestne volitve Franca Zlobeca iz Avbera.

POSVET Z NEMCI.

Dunaj, 7. decembra. Danes se je ob 11. uri popoldne vršila skupna konferenca med zastopniki »Slovanske Jednote«, in nemških strank. Predsedoval je dr. Glabinski in prisostvovali so tudi drugi Poljaki. Dr. Glabinski je začel s tem, da je najlažja potreba dela in razložil delavni program parlamenta. Zastopniki nemških strank so izjavili, da smatrajo za potrebno, da se najprvo reši računski provizorij. Zastopniki »Slovanske Jednote« so vzeli to naznanje. Ako provizorij sprejmo in

BOŽIČNA PRODAJA!

— konfekcijo za gospode, dame, dečke in deklice po tovarniški ceni.

Radi prevelike zaloge prodajam

A. LUKIČ Pred Škofijo 19

pod katerimi pogoji, o tem se bo posvetovala parlamentarna komisija »Slovanske Jednote«. Seja je trajala tri ure in se bo pojutrišnjem nadaljevala.

OGRSKE HOMATIJE.

Budimpešta, 7. decembra. Grof Apponyi je v klubu neodvisne stranke izjavil, da se je položaj nekoliko izboljšal.

HOFRICHTER.

Dunaj, 7. decembra. Danes je avditor v prvi zasedbi Hofferichterja. Zasedba je trajala več ur, ostane pa po vojaških predpisih popolnoma tajno.

ZRAKOPLOVNI POIZKUSI V GORICI.

Gorica, 7. decembra. Zrakoplov, ki sta ga sestavila brata Rusjan, leti 3 do 5 metrov nad zemljo. Poizkusi so se vršili na vojaškem vežbališču. Pri vzletu se je zgodila nezgoda, ker je aeroplan zadel v nek voz in se je propeller zlomil.

ZRAKOPLOVEC PONESREČIL.

Nizza, 7. decembra. Zrakoplovec Fernandez je priredil včeraj polet in dosegel pri tem višino 500 metrov. Nakrat je počil motor in Fernandez je padel na zemljo, kjer je obležal mrtev.

NOREC HOTEL UMORITI USMILJENO SESTRO.

Berolin, 7. decembra. V tukajšni bolnici Adalbert se je izvršil dogodek, ki je med občinstvom vzbudil mnogo razburjenja. Nek slaboumen človek, ki je bil v opazovalnici za slaboumene v omenjeni bolnici, po imenu Ehreus, je napadel nenadoma neko usmiljeno sestro in jo začel daviti z nadčloveško močjo, da se je zgrudila brez zavesti na tla. Bržkone usmiljena sestra ne bo okrevala. Državno pravdnišvo preiskuje, kako je mogel Ehreus napasti postrežnico, ne da bi ji prišel kdo na pomoč.

ŽRTVE VIHARJA.

London, 7. decembra. Pri zadnjih nesrečah na morju vsled viharja, je izgubilo življenje 75 oseb, kolikor je dosedaj dognano.

SKLADIŠČE ZA ŽITO POGORELO.

Strasburg, 7. decembra. Vsled električnega kratkega stika je nastal včeraj v skladišču za žito trdke Wahl požar, ki je v primeroma kratkem času uničil celo poslopje. Vsa zaloga žita je bila uničena. Škoda znaša nad četrt milijona mark.

Opozorjamo naše cenjene čitatelje na današnji oglas: Herderjev konverzacijski leksikon. Isti je bogato ilustriran in krasno opremljen in ga lahko najbolj priporočamo od vseh drugih leksikonov.

Trdovraten kašelj

in druge prsne bolezni, na katerih trpe mladi in stari se hitro olajšajo in premagajo s **SCOTT-ovo emulzijo**. Ze kratka uporaba Vas bo prepričala o tem na Vašo veliko zadovoljnost. Najboljši učinek

SCOTT-OVE EMULZIJE

se opira na čistost in redilno moč njenih sestavin in predelavanj po SCOTT-ovem ravnanju, vsled česar je ista lahko prebavna celo za najslabši želodec.

SCOTT-OVA EMULZIJA

je neprekosna in velja za neprekosno vzor emulzijo.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. decembra.

Pšenica za april 1. 1910 . . . . . 13.81
Pšenica za okt. 1910 . . . . . 11.73
Oves za april 1910 . . . . . 10.—
Rž za april 7.68
Koruza za maj 1. 1910 . . . . . 6.63
Efektiv: trdno.

Služba organista in cerkovnika

je razpisana v Trzinu. Pošta Trzin ob kamniški železnici. 3364 3—1

Stanovanje

s 3 sobami, kabinetom, kuhinjo in prikladinami se odda s 1. februarjem v Spod. Šiški, Franca Josipa cesta št. 107. Vpraša se istotam v 1. nadstropju. 3356 3—1

Lokal

obstoječ iz treh prostorov, pripraven za raznovrstno trgovino, gostilno, kavarno ali akcidenčno tiskarno se od 1. januar. 1910 odda. Več se pozve Zvonarska ulica št. 5 pri blagajniku. 3359 3—1

Tri žlice

železnatega vina lekarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega založnika, vsebujejo množino železa, ki jo mora zavžiti odrasli človek vsak dan, ako njegov organizem potrebuje železa, v nasprotju z drugimi izdelki, ki vsebujejo le tako množino železa, ki se dokazano nahaja v vsakem namiznem vinu, in torej nimajo nikake medicinske vrednosti. Polliter-ska steklenica 2 K. 3281

Gospodinjstvo

želi prevzeti pri duhovnem gospodu ali samski dvojici v mestu ali na deželi priletna vdova Naslov pri upravnistvu »Slovenca«, 3367 (2—1).

Pozor! kmetice in dekle! V moji lekarni, karniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je Kapitor št. II. Isti deluje, da postanejo lasje gosti dolgi in odstranjuje prhljaj (luske) na glavi. Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončiča 5 K. Treba je, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je:

P. Jurišič lekarnar v Pakracu

št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s pošt-nim povzetjem. 3290 b

Štev. 2228 ad.

Dobava govejega in telečjega mesa

za zdrave in bolne prisiljence v Ljubljani se vsled ukaza deželnega odbra z dne 7. decembra 1909 vnovič razpiše.

Ponudbe vložiti je do

14. decembra 1909

v pisarni ravnateljstva deželne prisilne delavnice. Ponudbeni pogoji so ravnotam na razgled.

Čujte!

Pozor!

Čujte!

Špecialist za elektrotehnične naprave

kakor hišne telegrafe in telefone, strelkovode, električno luč, za električne zdravniške aparate, najnovejše stroje za zobozdravnike in za vsa v to stroko spadajoča dela in poprave po najnovejšem slogu. Proračuni in nasveti na zahtevo brezplačno. Pričakujoč mnogobrojnih naročil bilježim z odličnim spoštovanjem

Makso Sartory, elektrotehnični zavod

Ljubljana, Rožna ulica št. 39.

HERDERJEV KONVERZACIJSKI LEKSIKON

To delo ustreza s svojimi bogato ilustriranimi osmimi zvezki po sodbi splošne kritike vsem zahtevam. Popoln je, priročen, zanesljiv, cen in nadomešča za K 120.— se enkrat tako drage leksike. Dobavljamo te krasne zvezke franko brez pribitka proti mesečnemu plačilu

4 K

Krasna brošura zastoj.

B. Herder-jeva zaloga, Dunaj I.

3318 10—1 Wollzeile 33.

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
6	9. zveč.	728.8	5.3	brezvetr.	dež	
7	7. zjutr.	24.9	7.0	sl. szah.		23.6
	2. pop	28.5	10.0	sr. jzah.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temp. 4.1°, norm. 0.4°.

Mestni dom.

The Royal Bio Co.

Danes v torek zvečer ob 8. uri velika predstava

Jutri v sredo 3 velike krasne predstave s popolno novim vspehom.

V četrtek in petek ne bo predstav.

V soboto ob 8. uri velika predstava s popolno novim vspehom.

V nedeljo nepreklicno zadnji dan. Ravnateljstvo.

Cene prostorom: Zaprti prostor K 1.50
I. prostor K 1.—, II. prostor K —.80,
III. prostor K —.50. — Otroci pod 12 leti:
Zaprti prostor K —.75, I. prostor —.50,
II. prostor K —.40, III. prostor K —.30.

Priporočamo našim gospodinjam pravi: FRANKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

št. Zaga II, V 1101, 0.9 I. V.

Naznanilo. Tvrdba
LENASI & GERKMAN
Stritarjeva ulica št. 4
priporoča veliko zalogo ostankov sukna,
volnenega blaga in parhanta po znatno
znižanih cenah. — Belo blago „Naturel“
en kos 30 m samo 16.—K. 3362 3—1

St. 18.472.

Razpis.

3365 3—1

Za zgradbo mostu čez Krko pri Dobravi (oporniki zidani, stolice lesene, nosilci in ograja iz železa) in obojestranskih doovznih cest na 44.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom **javne ponudbene obravnave**.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali odplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože **do 24. decembra t. l. ob 12ih opoldne podpisaneu deželnu odboru**.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 krono, doposliti je zapečatene z nadpisom: „**Ponudba za prevzetje gradbe mostu čez Krko pri Dobravi**“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno vkloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo; pridrži si tudi pravico oddati posebej dobavo in montažo železne konstrukcije.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 6. decembra 1909.

6

REVMATIČNE

protinske bolezni

Trganje v rokah in nogah, stranski bodlaji, križne in hrbtne bolezni, bolezni v členkih in zgibih zdravijo se z uspehom in enostavno z Örkeny-jevimi Ganththeria-mazilom. Naroča se po povzetju 1 pušica 1 K 60 vinarjev, 3 pušice franko za 5 K samo v

„Lekarni pri Apostolu“ v Budapešti, Josefiring 64, Depot 30.

Razglas.

Vsled odloka okrajnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 2. decembra 1909, št. 3244, odda krajni šolski svet na Viču pri Ljubljani potom ponudbe pri

zgradbi nove 6-razredne ljudske šole

s 14 učnimi sobami sledeča dela:

1. dninarska in zidarska dela,
2. kamnoseška dela,
3. naprava železnobetonskih stropov,
4. tesarska dela,
5. kleparska dela,
6. krovsko dela,
7. mizarska dela,
8. okov oken in vrat,
9. ključavničarska dela z dobavo železnih nosilcev.

Načrte se lahko vpogleda, tudi ustmena pojasnila se dobivajo v občinski pisarni na Glincah št. 8 in to vsaki dan od 7. tega meseca naprej od 11. ure popoldne do 1. ure popoldne, kjer se ob enem tudi dobijo proti primerni odškodnini proračunov, splošnih in posebnih pogojev ter ponudb, seveda dokler zaloga traja.

Ponudbe po pogojih in predpisanim vzorcu sestavljene, se morajo vložiti naiponejše do **24. grudnia t. l. do 12. ure dopoldne** v občinski pisarni na Glincah št. 8, ali ob enem z vložitvijo ponudbe se mora vložiti 5% vadijuma v vrednostnih papirjih ali potom hranilne knjižice v občinski pisarni istotam. Ponudba naj ima naslov: Ponudba za dela pri zgradbi nove ljudske šole na Viču.

Na Viču, dne 6. grudnia 1909.

Za krajni šolski svet:

Andrej Knez, predsednik.

3361 2—1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace - Podravski, Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Vez. 4 K 50 v.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: Znamenje štirih. Londonska povest. 60 v.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. 60 v.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač. Povest. — Achleitner, Med plazovi. 60 v.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest. 1 K, vez. v platno 1 K 60 v.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573. 1 K 60 v, v platno vez. 2 K 60 v.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest. 20 v.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest. 90 v, vez. v platno 1 K 70 v.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest iz Kristusove legende. 2 K 20 v, vezana v platno 3 K 20 v.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis. 40 v, karton 60 v.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Libanona. Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. 40 v, karton 60 v.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. 40 v, karton 60 v.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis. 40 v, karton 60 v.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Povest. 40 v, karton 60 v.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza. Povest. 40 v, karton 60 v.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigrajska povest. 60 v, karton 80 v.
8. zvezek: Tri indijanske povesti. 60 v, karton 80 v.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. 60 v, karton 80 v.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vlade Abarja Velikega. 40 v, karton 60 v.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. 40 v, karton 60 v.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misijonov v Koreji. 60 v, karton 80 v.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama. 60 v, karton 80 v.
14. zvezek: Prisega hurovskega glavarja. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. 60 v, karton 80 v.
15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest. 40 v, karton 60 v.

16. zvezek: Zlatokop. Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. 60 v, karton 80 v.

17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v Nikaraguo. 60 v, karton 80 v.

18. zvezek: Pregarjanje indijskih misijonarjev. 60 v, karton 80 v.

19. zvezek: Mlada mornarja. 60 v, karton 80 v.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenska noč med slovenskimi polharji. Črtice iz življenja slovenskega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojine. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izvirni roman. — II. Med dvema stoloma. Izvirni roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Berite Novice! Vesela igra. — III. Veronika Deseniška. Tragedija. — IV. Pri-povedne pesmi.

Cena: broširano á 1 K 20 v, elegantno vezano á 2 K.

Andrejčkovoga Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
  2. zvezek: Matevž Klander — Spiritus familiaris. — Zgodovina motniškega polža. — Gregelj Koščenina. 30 v.
  3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro — doma najbolje. 30 v.
  4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki v arabski puščavi — Spomin na Dubrovnik. — Damberški zvon. 90 v.
  5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
  6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Vojniška republika zaporoških kozakov. 30 v.
  7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini. — Čudovita zmaga. 30 v.
  8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Kočevar, Mlinarjev Janez. Slovenski junak ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Detelica ali življenje treh kranjskih bratov francoskih vojakov. 60 v.
- Kortonica, koroška deklica. Povest. 60 v.
- Kržič, Angležček, otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. Tečaj II.—XV. kart. á 1 K.
- Vrtec. Casopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07, kart. á 4 K.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva. I.—III. del á 60 v., kart. 80 v.
- Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez. 1 K 45 v, kart. 1 K 20 v.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpežljivosti. 20 v.
- Šmil Krištof, Roza Jelodvorska. Lepa povest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest. 30 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih dvojčkov. 40 v.
- Nedolžnost, preganjana in povelšana. Povest. 60 v.
- Evstahij. Povest. 40 v.
- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič, Vrtec. Casopis s podobami za slovensko mladino. Letniki 1889, 1890. Kart. á 4 K.
- Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolžnost. Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavašič F., Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. 1 K 70 v.
- Mati božja dobrega sveta ali bratovska ljubezen. Povest iz časov turških bojev koncem XVI. stoletja. 80 vin.
- Krašovec F., Utrinki. Črtice in potopisi. 2 K.

Rihar F., Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra v petih dejanjih. 80 v, 10 izvodov 5 K.

Za kriz in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih. 50 v, 5 izvodov in več po 35 v.

Slovenski A. B. C. v koloriranih podobah s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom v zabavo in za početni nauk v branju. 80 v., trdo vez. 1 K 20 v.

Hitra vožnja. Knjiga s podobami za otroke. 1 K 60 v.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget, Razporoka. Roman. 2 K, vez. 3 K.
  2. zvezek: Turgenjev, Stejni kralj Lear. Povest. — Stepijak, Hiša ob Volgi. 1 K 20 v, vez. 2 K 20 v.
  3. zvezek: Prus (Aleks. Glowacki), Straža. Povest. 2 K 40 v, vez. 3 K 40 h.
  4. zvezek: Ponizani in razžaljeni. Roman. Broširan 3 K, vez. 4 K 20 v.
  5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane lirčne in pripovedne pesmi z zgodovinskim uvodom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. Broš. 2 K 40 v, vez. 3 K 60 v.
  6. zvezek: Champol-Levstik, Mož Simone. Broš. 1 K 90 v, vez. 3 K.
  7. zvezek: Sevcenko - Abram, Kobzar II. del Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaščini. Broš. 1 K 50 v.
  6. in 7. zvezek skupno broš. 3 K 40 v, vez. 4 K 50 v.
  8. zvezek: Sheehaan-Bregar, Dolina krvi. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. Broš. 4 K 20 v, vez. 5 K 80 h.
- Sienkiewicz, Potop. Zgodovinski roman. I. in II. del. Broš. 6 K 40 v, vez. 9 K 20 v.
- Križarji. Zgodovinski roman v štirih delih. Broš. 5 K 20 v, vez. 7 K 30 v.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman. 4 deli. Broš. 4 K 50 v, vez. 6 K 50 v.
- Rodbina Polaneških. Roman. 3 zvezki. Broš. 10 K, vez. v dveh zvezkih 12 K 60 v.
- Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski roman, 3 zvezki. Broš. 7 K, vez. 8 K 40 v.
- Medved, Poezije, I. del. Broš. 3 K 80 v, vezano 5 K.
- II. del. Broš. 4 K, elegantno vez. 5 K 40 v.
- Sarlenko Silvin, Roma. Poezije. Broš. 2 K, elegantno vez. 3 K 20 v.
- Prešerna Franceta, Poezije. Uredil L. Pintar. Broš. 1 K, vez. 1 K 40 v.
- Lenard, Dr. Leop., Nemščina brez učitelja ali slovensko-nemška slovnica za samouke. 1 K 20 v.

* Missa in hon. S. Stanislai Kostkae (brevis et facilis) za mešan zbor in orgle zložil dr. Ant. Chlondowski. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena partituri 2 K 80 h, vsak glas po 40 h. Skladatelj je pridno hodil v šolo harmonije in kontrapunkta in je jako marljiv. Skladba kaže lepo fakturo, v Kyrie naravnost lapidarne stavke, prinaša marsikaj izvrznega, a tudi znane postope. Skladatelj se že precej poslužuje imitacije, uporablja figurane stavke, menja v »Credo« alla-breve stavke s koralnimi, sklone »Credo« s posebno srečnim stopnjevanjem v Amen. Maša je cerkve dostojna in priporočljiva. Pri vztrajnih študijah klasikov in dobrih modernih skladateljev (Mitterer, Goller, Griesbacher) bo harmonija vedno čistejša, struktura enotnejša; bas mirnejši, motivi duhovitejši, zveza med njimi naravnost in gladkeja. Stran 4. prvi takt manjka v spremljevanju polovna nota f v prvem glasu. Alt mora dobiti na drugi udarec v »Et incarnatus« dve četrtinki, ne pa fis.

* Anton Foerster: Missa in hon. Sanctae Caeciliae. IV. vocum inaequalium. Op. 15. Editio IV. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena part. 2 K., posameznim glasovom po 30 h. V prav lepi zunanji obliki gre že četrtič ta lepa maša med svet. Leta 1878 je izšla prvič, in še danes — po 31 letih — se nam zdi enako sveža in čvrsta. Z veseljem in navdušenjem sprejeta ob začetku cerkvenoglasbene reforme med Slovenci je ostala ves čas enako priljubljena. Ta v pristnem cerkvenem slogu zložena, melodična in lahko izvedljiva maša pač zasluži, da prekorajči meje slovenske domovine, kolikor jih še ni in da se udomači tudi po izvenslovenskih cerkvenih korih. Ne morem je sicer prištevati epohalno-slovesnim mašam, a brezdomno je ta Foersterjeva maša vsestransko vzorna in vseskozi solidna skladba; vse je v njej kakor izklesano in ne morem si misliti, da bi kako mesto moglo biti boljše narejeno, kakor ga je napisal skladatelj. Tok melodij je naraven, razvoj harmonij in modulacij neprisiljen. Štiriglasni stavki se jako dobro družijo s tri- in dvoglasnimi, semtertje nastopi tudi krepko enoglasje. V maši prevladuje homofonija, le nekaj kratov nastopi tudi polifonija. Maša je mogoče izvajati vokalno (a capella) ali pa z orglami, ki pa niso obligatne. — Stanko Premrl.

Krondorfer se kol naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper lažne organske dihanja in zoper bolesi želodca in mehurja najbolje priporoča.

Naročajte „Slovenca!“

Zaščitna znamka „Sidro“
Liniment. Capsici comp.
Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller je splošno priznana kot izvrstno bol blažilna in odvodna mazilo pri prehladu itd.; cena 80 v., K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.
Dr. Hechtlerjeva lekarna pri „Zlatem levu“ v Pragi
Elisabetna cesta št. 5 nova.

Založništvo Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Pravkar je izšlo v najinem založništvu:
Kapitan Marryat: Morski razbojnik
Iz angleščine prevel J. M.
Marryat je najznamenitejši angleški opisovatelj mornarskega življenja in to prevod najboljšega Marryatovega romana.
8*, 244 strani. Broširan K 2-50, vezan K 3-70.
Dobiva se v vseh boljših knjigarnah.

Gospodarsko društvo
Bermu, pošta Pazin, (Istra),
posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Posteljno vlago

odstrani zamašeno takoj! Slovita priznanja in pohvale. Zdravniško priporočeno. Starost in spol se morata nanašati. Knjižico pošlje zastoj: **Zavod „Sanitas“** v Ljubljani P 347 Bavarsko. 234 31

IZPELJAVA
reclivik transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

Zaloga piva
z dobro vpeljano gostilno, lepim vrtom in kegljiščem v večjem kraju na Notranjskem se odda
s 1. januarjem 1910 v najem.
Ponudbe naj se pošljejo na:
Izvozno pivovarno in sladnico v Senožecah.

Lepo opremljena
mesečna soba
s posebnim uhomom se odda, Gradišče 17.
pritičje desno. 3276 3-1

Hiša
se prodaja v Rožni dolini št. 136. Pet minut od Ljubljane, štiri stanovanja z lepim cvetličnim vrtom, pralnico in kletjo. — Več se izve istotam. 3331 6-1

Ugodna prilika!
Sode od finega špirta

iz hrastovega lesa, krasni izdelek tovarne špirta, zelo močne in trpežne, deloma popolnoma nove, deloma enkrat rabljene po 300, 350, 400, 600 do 700 litrov za takojšnjo rabo vsakih vrst vina najbolje priporočljive, **odda** po prav nizkih solidnih cenah trdka 3320 20 1

lv. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomažič
Ljubljana, Marije Terezije cesta

VINSKE SODE
z hrastovega lesa, nekoliko rabljene, zdrave, močne
od litrov 56/65
" " 100/120
" " 200/220
" " 600/800
nadalje 8 komadov prav močnih, zdravih hrastovih sodov z vrticami v obsegu lit. 36, 36, 39, 39, 40, 46, 42 in 50 ima naprodaj po primerno nizki ceni
295 119-1
trdka M. Rosner & Co.
Ljubljana, poleg Koslerjeve pivovarne

Zaloga moke Vinko Peter Majdič Kranj Jarše
v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.
Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32.
Telefon št. 165. **KAREL MEGLIČ** Telefon št. 165.
3340 lastnik tordke Laurenčič & Domitrij, žitna trgovina. 3-1

Za zimsko sezono: fino izdelane suknje, kratki in dolgi kožuhi, moderne obleke od 24 h naprej, angleške obleke lastnega izdelka, posamezne hlače, fini deški plašči in krasni kostumi za dečke v velikanski izbiri. - Stalne, na vsakem predmetu označene cene. — Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

Vinarstva in gospodarska zadruga v Dornbergu na Goriskem
ima na prodaj mnogo tisoč hi najizbornejšega
VINA
med tem nekaj sladkega á la „PROSEKAR“. - Na željo se slaži z vzorci.

2 čevljarska pomočnika
se sprejmeta takoj v trajno delo, kakor tudi eden učenec. Iv. Rozman, čevljarski mojster, Ljubljana, 3339 Sv. Florijana ul. 24. 3-1

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Najbolj. kasn. zobo- distil. sred- stvo
Seydlin Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Ako kašljate
ali težko sople (astma) poskusite **slavonski želiščni sok** iz orlove lekarne v Pakracu. Z izbornim učinkom istega boste gotovo zadovoljni. Tudi otroci ga vzamejo radi, ker ima prijeten okus. **Ako boleate na želodčnih boleznih ali na boleznih na čreveh, potem zahtevajte v lekarnah znamenito znane pakraške želodčne kapljice** in iznebili se boste kmalu boleznim.
Cena: 1 steklenica slavn. želiščnega soka M 1'20.
" " pakraških želodčnih kapljic M 1'60.
Kdor si tehi ne more nabaviti v svojem stanovanšču, naj isto naroči iz centrale 3289
Lekarna „pri zlatem orlu“ v Pakracu (Hrvatsko.)
Po pošti se ne pošilja izpod 2 steklenic.

Edini ugoden nakup ! ostankov !
40 metrov cefira, barhenta, flanele, volgine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franko po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1
V. J. Havliček & bratr
v Poděbradli, Češko.
Naročite takoj! — Priporočito! Velec. gospod V. J. Havliček & bratr, Poděbrady. Zadr. pošiljatev sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopada. Prosim, pošijite mi še 40 metrov ostankov. Sposilovanjem V. V. Neustya, Uhry, 16, II.

Knjigovodja
z znanjem nemškega in italijanskega jezika v govoru in pisavi fer stenografije za mesečno plačo 120 K
3337 se takoj sprejme. 2-1
Naslov se izve v upravn. našega lista.

Domača elektrotehnična obrt
FR. SAX elektrotehnik Gradišče št. 17
priporoča svojo elektroinstalacijsko obrt slav. občinstvu v mestu in na deželi za uvažanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav, kot hišnih zvoncev, budilk, telefonov i. t. d. Upeljujem in preskušam strelovode na njihovo odvodno zmožnost na znanstveni podlagi. Izvršujem tudi instalacijo jakih tokov za moč in luč. — Postregel bom vedno in točno.
Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!
2139 Velepospovanjem (1)
FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana Gradišče št. 17.

Kronično zaprtje,
oslabljenje črev, motenje v jetrih in žolču, v cirkulaciji krvi, v trebušnih organih kakor tudi zlato žilo, preobilost in razne ženske bolezni ozdravi gotovo in brez bolečin nova in najbolj močna grenka voda

„Moravia“
v Sokolnici pri Brnu
Dobiva se v vseh lekarnah in večjih specializiranih trgovinah.
Glavna zaloga za Kranjsko: A. Sarabon, Ljubljana.

Vinotoč
Mestni trg št. 13
(ustanovljen leta 1856) priporoča svoja izvrstna namizna vina.

A. Hunc
Ljubljana, Dvorni trg 3.
Podružnica:
Jesenice (Gorenjsko).

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičin, Pízen, Pragá, Grahen, in Pragá, Mala stran, Liberec, Gvitava

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Izvršuje vse
: bančne :
: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

: **Zaloga** :
vseh vrst sukna,
platna ter manu-
fakturnega blaga.
3027

Nc. VIII 165/9

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji lastnika Jožeta Juvan-a iz Kosez, štev. 1 na prodaj po javni dražbi zemljišče vlož. štev. 159, 160, 82, 403 kat. obč. Zgornja Šiška in vlož. štev. 562 kat. obč. Dobrova, obstoječe iz hiše štev. 1 v Kosezah, gospodarskega poslopja, vrta, njiv, travnikov in gozdov, ležečih v kat. obč. Zgornja Šiška, Dobrova in Golo brdo. Ker se proda vsaka parcela zase, določi se izklicna cena za vsako parcelo posebej in sicer v znesku, kakor je razvidno iz dražbenih pogojev.

Dražba se bo vršila

v ponedeljek dne 13. decembra 1909 ob 9. uri dopoldne

na licu mesta v Kosezah, štev. 1 in po posameznih parcelah kat. obč. Zgornja Šiška, Golobrd in Dobrova. Če se dražba ne konča ta dan, nadaljuje se prihodnjega dne 14. decembra 1909 ob 9. uri dopoldne zopet na licu mesta.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati v treh, obrokih t. j. $\frac{1}{3}$ takoj $\frac{1}{3}$ tekom leta in $\frac{1}{3}$ tekom $1\frac{1}{2}$ leta od dne dražbe.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri okrajnem sodišču v Ljubljani odd. VIII., soba, štev. 37 oziroma pri gospodu c. kr. notarju Ivanu Plantan v Ljubljani. 3346 2-1

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani oddelek VIII.,

dne 30. novembra 1909.

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrebni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo
:: hitro in točno. ::

~ Gene brez konkurence! ~

Na najvišje povelje Njegovega

c. in kr. Apostol. Veličanstva.

XXVII. c. kr. državna loterija

Za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje 18.386 do-
bitkov v gotovini v skupnem znesku 514.800 kron.

Glavni do-
bitek znaša **200.000 kron.**

Srečkanje nepreklicno 16. decembra 1909. - - - Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstr. 7,
v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih-, poštnih-, brzojavnih- in železniških uradih, v
menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

t. 1325.

3355 2-1

Razglas.

Dne 10. decembra se bode vršila

prostovoljna javna dražba

vseh premičnin in gospodarskih potrebščin, in sicer:

**krma, slama, dva konja, dve telici, tri krave, gospo-
darsko orodje, krompir, repa, korenje, razno žito itd.**

last Josipa Juvana vulgo Mihovca, posestnika v Kosezah št. 1.

Dražba se vrši na licu mesta v Kosezah št. 1 začeti ob 8. uri jutraj.

Zupanstvo občine Zgornja Šiška

dne 5. decembra 1909.

Ivan Zakotnik l. r., župan.

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter jih obrestuje po čistih **$\frac{1}{2}\%$**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Rezervni zaklad -
- K 350.000. -

Ugodna prodaja.

Gospa Marija Juvančič, poséstnica na Vidmu, vdova
po gospodu Avgustu Juvančič, bivšem posestniku in gostil-
ničarju v Rajhenburgu želi prodati

štiri vinograde

v Sremiču z dvema vinogradskima hišama in eno kletjo.

Kupna cena po dogovoru, objekti se zamorejo ogledati
vsak čas proti primernodobnem oglašenju pri lastnici.

Ugodna letovišča! Kopeli v Savi blizu! Železniška zveza
ugodna!

3323 3-1

Stev. 16.903.

3354 (3-1)

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

v Št. Vidu nad Ljubljano. S to službo je združena plača 1200 K in aktivitetna doklada.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru

do 20. decembra 1909

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko držav-
ljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje
slovenskega in nemškega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 5. decembra 1909.

Vedno velika zaloga klobukov.

POZOR!

Kupuje kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst
kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožu-
hovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spa-
dajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANKE, Ljubljana,
Sv. Petra cesta štev. 21

Prvi zavod za zavarovanje vojaške službe

pod pokroviteljstvom Nj. c. in kr. Visokosti
nadvojvode Jožefa

ima namen dati starišem priliko, da poskrbe v vsakem oziru
za bodočnost svojih doraslih dečkov in deklic.

Z uvedbo zavarovanja na življenje je dana vsakomur pri-
lika, da skrbi za svojo bodočnost ter za bodočnost ostalih svojcev.

Najnižje premije! 3358 1-1 **Najkulantnejša postrežba!**

Prijazne ponudbe sprejema zastopstvo za Kranjsko

Štefan Okovič, nadzornik, Ljubljana, Gradišče 7.